

RÖVID TÁV DICSÉRETE, AVAGY A FENNTARTHATÓSÁG A JELENBEN

A tudománynak talán a legérdekesebb pillanatai a fordulópontok, amikor egy-egy alapvetőnek tartott igazságot megkérdőjeleznek, amikor felvetődik, hogy valami nem biztos, hogy annyira alapvető és nem is biztos, hogy mindig igaz. A fenntarthatóság fogalmának alakulása önmagában is egy tanulmány témája lehet. Változtak a hangsúlyok az értelmezések, a preferált keretek, a megoldási javaslatok. Sok olyan terület van, aminek a megítélése különböző szempontok szerint akár szélsőségesen különböző is lehet. Ilyen például az elektromos autók, az atomenergia vagy a lebomló műanyagok kérdése. Néhány fogalmi elem azonban kitartóan hozzákapcsolódik a fenntarthatósághoz. Valószínűleg a legtöbben úgy gondolják, hogy a fenntarthatóság központi kérdése a hosszú távú gondolkodás. A hosszú táv megkérdőjelezhetetlen fontossága mellett azonban méltatlanul kevés figyelem fordul a rövid távú megoldásokra, a jelen döntéseire. Emlékszem, hogy iskolás koromban, az akkor éppen divatos pedagógiai közhely „a gyerekek az életre készülnek” elhangzása után édesanyám – aki kiváló matematikus és tanár volt – mindig azt mondta: a „gyerekek élnek és nem az életre készülnek”. A fenntarthatóság is ilyen. Az emberi életet nem „majd” egy távoli jövőben kell jobbra, élhetőbbé tenni, hanem mindent el kell követni azért, hogy most szebb, jobb, boldogabb legyen – minél több ember számára és minél tartósabban. A múlton nem tudunk változtatni, a jövő bizonytalan. Egyetlen pillanat, a jelen áll rendelkezésünkre arra, hogy jóvátegyünk valamit a múlt hibáinak következményeiből és terelgessük a dolgokat legjobb jelenlegi tudásunk szerint a boldogabb jövő felé. De amíg javítjuk a hibákat, tanulságokat fogalmazunk meg, építjük a jövőt, addig a jelenben élünk. Hosszú távon életben maradni csak akkor lehet, ha nem csak túléljük, hanem úgy éljük meg a jelent, hogy marad reményünk a jövőre.

A tematikus szám cikkei a fenntarthatóság sokféle kérdésére adnak színes válaszokat, elgondolkodtatnak, meglepnek, új nézőpontokat villantanak fel. A témák egy része a mobilitáshoz kapcsolódik, az elektromos autók és a vasútépítésének aktuális kérdésein keresztül, de találkozhatunk a keleti sünökkel is, akiken keresztül újszerű módon láthatunk rá a városökológiai kihívásokra. Egy angol nyelvű cikkből megismerhetjük a Global Hunger Indexet és összefüggéseit, egy másik tanulmány segítségével pedig egy érdekes aspektusból ismerhetjük meg a CRM és a családi boldogság kapcsolatát. Adjunk magunknak időt az olvasásra, gondolkozzunk a felvetéseken, vitatkozzunk a szerzőkkel, keressük meg a számunkra hasznosítható gondolatokat.

Ne várjunk csodát, egyik tanulmány se fogja megoldani önmagában a fenntarthatóság nagy problémáit, de bármelyik elindíthat egy olyan gondolatsort, ami közelebb visz a megoldáshoz. Közben ne felejtsük el maximálisan megélni a jelent, igyunk meg egy finom teát, hallgassunk zenét, használjuk ki az olvasás a pillanatait a pihenésre, feltöltődésre. A fenti gondolatokkal ajánlom figyelmükbe a lap legújabb számát és kívánok kellemes és hasznos időtöltést az olvasáshoz.

Dr. Szigeti Cecília

A szám vendégszerkesztője

PRAISE FOR THE SHORT TERM, OR RATHER SUSTAINABILITY IN THE PRESENT

Perhaps the most interesting moments in science are the turning points when a truth that is taken as fundamental is questioned when it is discovered that something may not be so fundamental and may not always be true. The evolution of the concept of sustainability could be the subject of a study in itself. There have been changes in emphasis, interpretations, preferred frameworks and proposed solutions. There are many areas where the perception can be highly different from one point of view to another. For example, electric cars, nuclear energy or degradable plastics. However, some conceptual elements are persistently linked to sustainability. Probably, most people think that the central issue of sustainability is long-term thinking. However, despite the unquestionable importance of the long term, undeservedly little attention is paid to short-term solutions and the present choices.

I remember that when I was at school, after hearing the then fashionable educational cliché 'children are preparing for life', my mother - an excellent mathematician and teacher - used to say that 'children are alive, not preparing for life'. Sustainability is like that. Human life should not be made better and more liveable 'in the distant future,' but everything should be done to make it better, more beautiful, and happier now - for as many people as possible and as long as possible. We cannot change the past, the future is uncertain. We have only one moment, the present, to make amends for the mistakes of the past and to steer things towards a happier future to the best of our current knowledge. But as long as we are righting wrongs, learning lessons, building the future, we are living in the present. To survive in the long term, we must not just survive, but live the present with hope for the future.

The articles in this thematic issue provide colourful answers to various questions about durability, making us think, surprising us, and offering new perspectives.

Some of the topics are related to mobility through current issues such as electric cars and railways, but we also meet the hedgehogs of the East, who offer a new perspective on the challenges of urban ecology. An article in English gives us an insight into the Global Hunger Index and its context, while another study gives us an interesting perspective on the relationship between CRM and family happiness. Let's take the time to read, reflect on the issues raised, discuss with the authors and look for ideas that are useful to us.

Don't expect miracles; none of these studies will solve the big problems of sustainability on their own, but any one of them can start a train of thought that will bring us closer to a solution. In the meantime, let's not forget to live the present to the full, have a nice cup of tea, listen to music, use the moments of reading to relax and recharge. With these thoughts in mind, I offer you the latest issue of this magazine and wish you a pleasant and useful reading time.

Cecília Szigeti, PhD

Guest Editor of the Special Issue